

D 19/99

Skattemyndigheten i Y län har till Revisorsnämnden (RN) inkommit med en underrättelse avseende godkände revisorn A-son. Av underrättelsen framgår bl. a följande.

Skattemyndigheten har för åren 1993-1995 utfört skatterevision i ett aktiebolag för vilket A-son varit vald revisor. Årsredovisning har inte upprättats för räkenskapsåret 1993/94 och någon revision av bolagets räkenskaper detta år har inte genomförts. A-son har för skattemyndigheten förklarat att detta beror på att det material han fått tillgång till varit så bristfälligt att någon revision inte kunnat genomföras. I årsredovisningen för räkenskapsåret 1994/95 har det oreviderade bokslutets belopp använts som jämförelseposter. Revisionsberättelsen upptar inga andra anmärkningar än att årsredovisningen inte har avlämnats i tid. Ingen upplysning har lämnats om det förhållandet att föregående räkenskapsår inte reviderats och att osäkerhet således måste föreligga om de ingående balanserna. Med anledning härav finner skattemyndigheten det anmärkningsvärt att revisorn kunnat tillstyrka att balans- och resultaträkningen för räkenskapsåret 1994/95 fastställdes. För räkenskapsåret 1995/96 har revisorn i revisionsberättelsen upplyst om att "aktuellt år påvisar en markant förbättring vad gäller underlag till verifikationer". Mot bakgrund av denna upplysning finner skattemyndigheten det anmärkningsvärt att revisorn inte anmärkt på konstaterade brister härvidlag i föregående års revisionsberättelse.

A-son har anfört bl. a. följande. De sakupplysningar som skattemyndigheten lämnat är korrekta. Han hade efter utgången av räkenskapsåret 1993/94 allvarligt övervägt att avsäga sig revisionsuppdraget men valde att kvarstå för att kunna hjälpa företagsledaren att få ordning på verksamheten. "Beträffande anmärkningen att jag vid revision av verksamhetsåret 1994/95, ej påpekat att balansräkningens ingående balans var hämtad från föregående verksamhetsår som inte var reviderat kan jag inte se att detta äventyrat rättssäkerheten då ju skattemyndigheterna haft tillgång till upplysningen att föregående år ej varit reviderat. Dessutom omfattar denna revision endast verksamhetsåret 1994/95 och ej det år från vilket den ingående balansen hämtats." Vad gäller bristerna i redovisningen för räkenskapsåret 1994/95 bedömde A-son att dessa inte var så allvarliga utan att det räckte med en erinran till styrelsen.

RN har tagit del av A-sons revisionsdokumentation för räkenskapsåret 1994/95. Av denna framgår att revisorn i skrivelse (erinran) till styrelsen framfört kritik avseende främst att bokföring av affärshändelser inte skett löpande under året och att underlag i form av fakturor saknades till vissa verifikationer.

RN gör följande bedömning.

Revisorns uppgifter i ett aktiebolag regleras i 10 kap. aktiebolagslagen (1975:1385, ABL). Av 10 kap. 7 § ABL (i dess lydelse före 1999-01-01) följer att revisorn i den omfattning god revisionsbedömning bjuder skall granska bolagets årsredovisning jämte räkenskaperna samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning. Genom att åta sig ett revisionsuppdrag har revisorn skyldighet att verka för att de uppgifter som ankommer på honom enligt ABL blir utförda. I detta fall har A-son trots begäran därom inte erhållit godtagbart material för revision. Han har därmed inte kunnat utföra sina åligganden som revisor räkenskapsåret 1993/94. Om muntliga krav ej gett något resultat borde han skriftligt uppmärksammat bolaget på dess skyldigheter. Om han därefter fortfarande inte erhållit begärt räkenskapsmaterial borde han ha av sagt sig uppdraget.

A-sons förklaring till att han vid revisionen av bolagets räkenskaper för räkenskapsåret 1994/95 godtagit oreviderade poster som ingående balans finner RN anmärkningsvärd.

Kretsen av mottagare av en årsredovisning är inte begränsad till enbart skattemyndigheten. Vidare är räkenskaper för ett år inte en isolerad del som kan lyftas ut och bedömas separat. Att den ingående balansen inte varit föremål för revision kräver därför enligt RN:s mening att revisorn vidtar speciella granskningsåtgärder för att så långt möjligt verifiera dess riktighet. Om sådana granskningsinsatser leder till att revisorn anser sig kunna tillstyrka fastställandet av balans- och resultaträkning bör härutöver upplysning lämnas i revisionsberättelsen att föregående års årsredovisning ej är reviderad. Av handlingarna i ärendet framgår inte att A-son vidtagit några särskilda granskningsåtgärder. Han kan därför inte anses ha haft tillräckligt underlag för att tillstyrka fastställandet av bolagets resultat- och balansräkning. RN konstaterar vidare att det av A-sons skrivelse till styrelsen avseende räkenskapsåret 1994/95 framgår att bolaget åsidosatt grundläggande krav i bokföringslagen och att ägaren och styrelseledamoten hade "svårighet att ha den kontroll över bolagets ekonomiska ställning och resultat som krävs". RN finner att bristerna utgjorde så väsentliga avvikelser från bokföringslagen och god redovisningssed att anmärkning borde skett i revisionsberättelsen alternativt att revisorn däri upplyst om att han i särskild ordning framfört erinringar enligt 10 kap. 11 § ABL (i dess lydelse före 1999-01-01) avseende redovisningen.

RN anser att A-son i flera avseenden allvarligt åsidosatt sina skyldigheter som revisor. Med stöd av 22 § andra stycket lagen (1995:528) om revisorer meddelar RN A-son varning.

Ärendet har avgjorts av RN:s ordförande Lennart Grufberg samt ledamöterna Stig von Bahr, Elisabet Fura-Sandström, Klas-Erik Hjorth, Margit Knutsson, Jan-Erik Moreau, Claes Norberg, Eva-Britt Nordhall och Gunnar Widhagen. Vid den slutliga handläggningen har i övrigt närvarit kanslichefen Christer Lefrell samt revisionsdirektören Inger Blomberg, föredragande.